

๑ ปดุง ข้าราชการ ไทโร เลขของ รัฐมนตรีสภา
ซึ่งจะมี ไปกราบบังคมทูล ถวายไชย มง
กค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระ
มหามงคลสมัยการ พระราชพิธีเฉลิมพระชนม
พรรษาเป็นการ ทดลง พร้อม กันตลอด แล้ว

๒ ปดุง ข้าราชการ ถ้า หนัก ศึกษาลิขิตเป็น
ครั้งที่ ๓ ตลอด แล้ว

วันที่ ๒๘ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๑๖
รัฐมนตรี ได้ ชุม นุมกัน ณ ศาลา รัฐมนตรี
สภา ใน พระบรมมหาราชวัง ครั้งหนึ่ง มี
สภานายกเป็น ประธาน ใน ที่ ชุม นุม ได้ ปดุง
ข้าราชการ ใน ระบับ ขวาระ คือ

๑ อ่าน พระราชโองการ เลขของ ไทโรเลขที่ รัฐ
มนตรี สภา มี ไปถวายไชย มงคค ในงาน พระ
ราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษา

๒ พระราชกำหนด พิจารณาความแพ่ง
อาญาศาล ต่าง ประเทศ ใน หัว เมือง ปดุง
ษาเป็นครั้งที่ ๒ ตั้งแต่ มาตรา ๓๘ ถึง มาตรา ๖๑
พระยาศรีสุนทร ไหวหว สภาเลขานุการ

พระราชกำหนด ศึกษาลิขิต

กรุงเทพฯ

รัตนโกสินทรศก ๑๑๖

ทุก มี สัก พระพุทธศาสนา เป็น อภิศ
ภาค ล่วง แล้ว ๒๔๐๐ พรรษา มี ๒๒ ปี นาค
จักรกษัตริย์มณฑล จุลจักรราช ๑๒๔๔ กฤต
สรีระ ๒๒ ปี กษัตริย์ มาศ ภาพ มี ๒๒ อัฐิม

ดิถี สุริยคติ วิถี รัตนโกสินทรศก ๑๑๖
พดุง ข้าราชการ มาศ โสฬส มาสาท คณพิเศษ
ภุมวาร มี ๒๒ ปี รัชกาล ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี
๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี
๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี ๒๒ ปี

สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี
พระบรมราชินีนาถ ซึ่งสำเร็จราชการ
แผ่นดินต่างพระองค์ สมเด็จพระปรมินทร
มหากรุณาธิคุณ บดินทรเทพยมหา
มกุฏราชกุมาร ราชวิจิตร วรุตมพงษ์ ตรี
วิจิตร ราชวิจิตร ราชวิจิตร ราชวิจิตร ราชวิจิตร
จักรพรรดิราชสังกาศบรมชรมิก มหาราช
จักรบรมนาถพิพิธ พระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณบรมอันประเสริฐ

เสด็จ ออก ณ พระที่นั่งจักรกรี มหา
ปราสาทบรมราชพิมาน โดยสถานอัคร
วิมลภายใต้พระมหานพพลเสวทรฉัตร
เหนือรัตนบรรยงก์ พร้อมด้วยพระบรม
วงษา หงษ์ เสด็จขัตติยรัฐมนตรี องคมนตรี
กระวีชาติราชปริพาร ฝ่าย ทหารพลเรือน
เผ่าตูลของ ขลุ้ พระบาท มงคค โดย
กำหนดตำแหน่ง เป็น อันตัย กัน

จึงมี พระราชเสาวนีย์ ดำรัสเหนือเกล้า
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า

ด้วย การ ศึกษาลิขิต กรุงเทพมหานคร
มหานคร นั้น เป็น การ สมควร ที่ จะ ๒๒
เตรียม การ ขึ้น ไว้ แล จะ ๒๒ ๒๒ ๒๒
ให้สำเร็จบริบูรณ์ เป็น แขนง ไป เพื่อ ๒๒
มี ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒ ๒๒
พระราชดำริเห็น ว่า สมควร ที่ จะ ๒๒
จึงให้ พ้นงาน ศึกษาลิขิต ขึ้น อยู่ ๒๒

บังคับบัญชา ของ เสนาบดี กระทรวง นคร
 ขาด สำหรับ ให้ ใ้ รับผิดชอบ จัด การ
 รักษา ความ สอาด บาง อย่าง ขึ้น ใน พื้นที่
 เพื่อ ที่ บังคับ ไรศ ภัยอันตราย ใน กรุง เทพ
 แล ให้ สืบสวน ทวง ครว การ ที่ เกี่ยว ใน
 ทาง ไรศ ภัย ของ มหาชน ทัว ไป เพื่อ จะ
 ให้ กำไร ทำ ข้อ บังคับ แล ทำ การ ต่าง ๆ
 ตาม สมัย ตาม คราว อัน สมควร แก่ การ
 รักษา ความ สอาด บังคับ ไม่ ได้ เกิด
 ไรศ ภัย ก็นั้น จะ ให้ เป็น ระเบียบ เรียบ
 ร้อย แล งดงาม ให้ เป็น ที่ เจริญ ทัว ไป
 ตลอด เขต ร แหวง พระ นคร นั้น

จึง ทรง พระ กรุณา โยธา เกล้า ให้ ใ้ ครว
 พระ ราช กำหนด ขึ้น ไว้ ท่อ ไป ดังนี้

หมวดที่ ๑

ว่า ด้วย ตั้ง เจ้า พนักงาน แพทย์ สำหรับ
 ทวง ไรศ ภัย ช่าง ใหญ่ (เอน บิน เนีย)
 สำหรับ ทวง รักษา ความ สอาด บังคับ
 ไรศ ภัย อำนาจ แล หน้า ที่ ของ เจ้า พนักงาน
 ทั้ง สอง แล ตั้ง กรม คุษา ภิบาล กรุง เทพ

มาตรา ๑ ให้ เสนาบดี กระทรวง นคร
 ขาด เลือ ก ผู้ ที่ สมควร เป็น เจ้า พนักงาน
 คุษา ภิบาล เพื่อ พระ ราช ทาน พระ บรม
 ราชานุญาต ตั้ง ขึ้น ใน ตำแหน่ง สอง นาย
 ตำแหน่ง หนึ่ง เป็น เจ้า พนักงาน แพทย์
 คุษา ภิบาล ตำแหน่ง หนึ่ง เป็น เจ้า พนักงาน
 ช่าง ใหญ่ (เอน บิน เนีย) คุษา ภิบาล ขึ้น
 อยู่ ใน กระทรวง นคร ขาด แล ให้ กำหนด เงิน
 เกื้อหนุน แล เงิน ค่า ใช้ สอย สำหรับ ตำแหน่ง นี้
 เพื่อ พระ ราชทาน พระ บรม ราชานุญาต ด้วย

มาตรา ๒ เจ้า พนักงาน แพทย์ คุษา
 ภิบาล นั้น ให้ อยู่ ใน บังคับ บัญชา ของ
 เสนาบดี กระทรวง นคร ขาด มี อำนาจ แล
 หน้า ที่ สำหรับ ทวง แล จัด สรรพ การ ที่ เกี่ยว
 เนื่อง ใน การ ซึ่ง จะ ต้อง กระทำ ตาม ข้อ
 บังคับ ใน พระ ราช กำหนด ที่ ใ้ ครว ไว้ แล
 หรือ ที่ จะ ครว ขึ้น ท่อ ไป ภาย หน้า ใน การ
 รักษา ความ สอาด ให้ ดี ขึ้น กัน ไรศ ภัย
 ตราย ของ มหา ชน แล ให้ ทำ ราชการ
 แจ่ง ผล ของ การ ที่ ใ้ ทวง แล จัด การ
 นั้น กำไร การ ต่าง ๆ ที่ เห็น ควร จะ ต้อง
 จัด ทำ ขึ้น เพื่อ เป็น การ บำรุง ความ บัง
 กัน ไรศ ภัยอันตราย ของ มหา ชน ขึ้น เสนา
 บดี เป็น คราว ๆ แล ทั้ง ต้อง ออก ความ เห็น
 แนะนำ กับ กระทำ การ ช่วย ใน การ แพทย์
 ต่าง ๆ อัน เกี่ยว เนื่อง ใน ราชการ ของ
 กระทรวง นคร ขาด ใน เวลา เมื่อ เสนา บดี
 จะ ให้ กระทำ นั้น ด้วย

มาตรา ๓ เจ้า พนักงาน ช่าง ใหญ่
 (เอน บิน เนีย) คุษา ภิบาล นั้น ให้ อยู่
 ใน บังคับ บัญชา ของ เสนาบดี กระทรวง นคร
 ขาด มี อำนาจ แล หน้า ที่ สำหรับ ทวง แล
 จัด สรรพ การ อัน เกี่ยว เนื่อง ด้วย กระทำ
 การ การ บำรุง รักษา การ เปลี่ยน แปร
 หรือ ซ่อม มแซม แห่ง การ ปลูก สร้าง ที่ ใ้
 ทำ ขึ้น แล หรือ ที่ จะ ทำ ขึ้น แล หรือ
 ที่ จะ ทำ ขึ้น ท่อ ไป ใน กรุง เทพ ซึ่ง เกี่ยว
 เช่น การ เกี่ยว แก่ การ รักษา ความ สอาด
 บังคับ ไรศ เช่น ต้น ว่า ตลอด โรง ฆ่า สัตว์
 ที่ ทำ การ สุนัข ที่ อาม น้ำ โรง ซักผ้า

ที่ ถ่าย อูจาระ ที่ ถ่าย มีสภาวะ วาง ถ่าย
น้ำ วาง ถ่าย โส โครก การ ท่อ น้ำ แด
การ ต่าง ๆ สำหรับ ชม โส โครก อูจาระ
แฉ ขยะ มูล ฝอย การ ทำ ที่ ซึ่ง ไม่ มีความ
สะอาด ให้ สะอาด ขึ้น การ ซ้ำระ แล รก น้ำ
ฉุน แล ล้าง วาง โส โครก การ กวาด
ฉุน แล ชน เครื่อง โส โครก แล สิ่ง ที่ เป็น
ที่ ไร้ ภาณู ต่าง ๆ เช่น กัน

เจ้า พนักงาน ช่าง ใหญ่ (เอนยีน เนีย)
ศุขาภิบาล ต้อง ทำ รายงาน แจ้ง ผล ของ
การ ที่ ได้ ตรวจ แล จัก ขึ้น เหล่า นี้ ขึ้น ต่อ
เสนา บกั กระทบง นคร ขาด เป็น คราว ๆ แล
ต้อง ร่าง แบบ อย่าง การ ต่าง ๆ ทาง ย
ประมาณ จำนวน เงิน ทำ การ นั้น บาง เมื่อ
ที่ จะ ต้อง รัย เหมมา สำหรับ กระทำ การ
อย่าง ไก ๆ ใน การ รักษา ความ สะอาด ของ
ถนน ไรศ ภัย นคราย ตาม การ ที่ เสนา บกั
จะ สั่ง ให้ ทำ นั้น ด้วย

มาตรา ๔ ให้ เจ้า พนักงาน แพทย์ กับ
ช่าง ใหญ่ (เอนยีน เนีย) ศุขาภิบาล ประชุม
พร้อม ด้วย เสนา บกั กระทบง นคร ขาด เป็น
ประธาน ใน เมื่อ เสนา บกั จะ เห็นสมควร นัด ประชุม
ซึ่ง จะมี เสนอ ไป เป็น คราว ๆ เพื่อ ปลูก ญา
การ ศุขาภิบาล ให้ เจ้า พนักงาน แพทย์ กับ
ช่าง ใหญ่ (เอนยีน เนีย) ชี้แจง ความ เห็น
ความ น่า ที่ ของ กรม ศุขาภิบาล ใน ข้อ ความ
ต่าง ๆ อัน จำ เปน ที่ ต้อง มี ความ แนะนำ
ของ เจ้า พนักงาน แพทย์ แล ช่าง ใหญ่
(เอนยีน เนีย) นั้น ถ้า เรื่อง ที่ ปลูก ญา เจอ
หน้า ที่ กัน เจ้า พนักงาน แพทย์ กับ ช่าง ใหญ่

(เอนยีน เนีย) ศุขาภิบาล มีความ เห็น ไม่
ต้อง กัน เสนา บกั จะ เปน ผู้ ตัก สิ้น ได้ เปน
การ ทดลง โดย ได้ รัย ความ แนะนำ ผู้ อื่น
ซึ่ง เสนา บกั จะ เห็นสมควร ทว่า ก็ ได้ ถ้า ข้อ
ความ ที่ ปลูก ญา เจ้า พนักงาน ทั้ง สอง มี
ความ เห็น ต้อง กัน แต่ เสนา บกั ก็ มีความ
เห็น ต่าง ไป ต้อง นำ เรื่อง นั้น ขึ้น กรวย มัจจน
ทูล พระ อนุชา ทราบ ให้ ฝ่า ลของ ธุลี พระบาท

มาตรา ๕ เมื่อ เสนา บกั กระทบง นคร
ขาด จะ ขอ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต
ออก กฎ ข้อ บัง คับ สำหรับ การ ศุขาภิบาล ที่
คิด ขึ้น ใหม่ ก็ ก็ แล ข้อ ความ หรือ เล็ก ฉุน
ข้อ บัง คับ ที่ มี อยู่ แล ว่า ก็ ก็ หรือ คิด ทำ การ
ปลูก สร้าง อย่าง ไท อย่าง ไท สำหรับ การ
ศุขาภิบาล นั้น ก็ ก็ ให้ นำ ข้อ ความ เห็น ของ
เจ้า พนักงาน แพทย์ หรือ ช่าง ใหญ่ (เอน
ยีน เนีย) ศุขาภิบาล ตาม เรื่อง ที่ เกี่ยว ใน
หน้า ที่ ของ ฝ่า ย โศ หรือ ทั้ง สอง ฝ่า ย นั้น ทูล เกล้า ร
ถวาย ทราบ ให้ ฝ่า ลของ ธุลี พระบาท ด้วย

มาตรา ๖ เมื่อ มี การ รัย เหมมา เพื่อ
ทำ การ อย่าง ไท อย่าง ไท หรือ เพื่อ รัย
จัก ส่ง ของ หรือ ส่ง สิ่ง ไท ๆ สำหรับ ทำ
การ ทั้ง ปวง อัน เกี่ยว ใน การ ศุขาภิบาล ต้อง
จำ หน้า ย เงิน เกิน กว่า ๑๐๐ บาท ขึ้น ไป แล
ต้อง ทำ เปน หนังสือ ให้ เสนา บกั กระทบง นคร
ขาด ลง นาม ด้วย แล ใน หนังสือ รัย เหมมา
นั้น ต้อง แจ้ง ราย การ คือ

ข้อ ๑ ระบุ การ หรือ หน้า ที่ อัน จะ ต้อง ทำ
หรือ ของ ที่ จะ ต้อง จัก ส่ง

ข้อ ๒ ระบุ สิ่ง ของ ที่ จะ ต้อง ใช้

ข้อ ๓ จำนวน ราคา เงิน ค่าจ้าง ทำการ หรือ ค่าของสิ่งนั้น ๆ

ข้อ ๔ กำหนดเวลา ที่ ทำการ หรือ ทำหน้าที่นั้น ๆ จะให้แล้ว หรือเมื่อใด จะส่งสิ่งของให้ ครบ

ข้อ ๕ ค่าปรับใหม่ในการ ที่ ทำผิด ข้อสัญญา เหนือ นั้น ด้วย

มาตรา ๗ เจ้าพนักงาน แพทย์ แล ช่างใหญ่ (เอนจินเนีย) ศุขาภิบาล ทำการโดยต่างหากกัน หรือรวมกัน อย่างใด อย่างหนึ่งก็ได้ อยู่ในหน้าที่ได้ บังคับ บัญชา ของเสนาบดี กระทรวงนคร ขาด ซึ่ง จะได้ บังคับ กรมศุขาภิบาล ให้มี เจ้าพนักงาน ผู้ช่วยราชการ เป็นต้นว่า สารวัตร ช่างรอง (ผู้ช่วย เอนจินเนีย) คน ทำแผน ที่ ช่าง เขียนแบบ ตัวอย่าง คน แปร หนังสือ ล่าม เสมียน และคนงานต่าง ๆ นั้น ให้เสนาบดี กระทรวงนคร ขาด กำหนด จำนวน รั้งขึ้น จำเพาะ การ กรมศุขาภิบาล ทำ ขาดบัญชี จำนวน คน แล เงิน เกือบ ค่า ใช้ สอย เบ็จ เส็จ หน้า ขนกราย บังคม ทูล พระกรุณา ขอ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต เป็น คราว ๆ ที่ จักการไป หมวก ที่ =

ว่า ด้วย การศุขาภิบาล ที่ กำหนดให้ จักให้ดีขึ้น

มาตรา ๘ การ รักษา ความสะอาด ให้ดีขึ้น เพื่อ ป้องกัน โรคภัยอันตราย ให้ ลงมือ จักให้ เป็นไป ใน เวลา เร็ว ที่ สุด ที่ จะเป็น ได้ ใน ทรง เภพ นั้น ถึง ราว การ กำหนด ต่อ ไป นี้ คือ

ข้อ ๑ การ ทะลาย ขยะเยื่อ มูลฝอย

ข้อ ๒ การ จักเว้า ที่ ถ้ำ ออจาวะ แล มี สัตว ของ มตา ชม ทวี ไป

ข้อ ๓ จัก การ ห้าม ต่อ ไป ใน ภาย หน้า อย่า ได้ ปลุกสร้าง หรือ ซ่อมเรือนโรง ที่ จะเป็น เหตุให้ บังเกิดโรคได้

ข้อ ๔ ขนย้ายสิ่งโสโครก แล สิ่ง ที่ ไร้ความ ของ มหาชน ไป ให้ พัน เสีย

ตอน ๑ การ ทะลาย ขยะเยื่อ มูลฝอย

มาตรา ๙ เสนาบดี กระทรวงนคร ขาด เป็น ผู้ กำหนด ให้ กรม ศุขาภิบาล จักการตาม ที่ เห็นสมควร ซึ่ง จะ ได้ ทำลาย เสีย บรรดา กอง ขยะเยื่อ มูล ฝอย เป็น อัน มาก ที่ มี อยู่ใน เวลา รั้งตาม ถนน หลวง หรือ ทาง เคน แล ตาม ริมฝั่ง แม่น้ำ หรือ คลองต่าง ๆ ภาย ใน พระนคร ให้ ลัด น้อย ลั่นไป โดย ลำดับ แล การ ที่ จะ ให้ เป็น ไป ได้ ตาม กล่าว แล้ว ให้ เสนาบดี กับ เจ้าพนักงาน ช่างใหญ่ (เอนจินเนีย) ศุขาภิบาล จัก เป็น การ จ้าง เหนือ ให้ ผู้ รั้ง เหนือ ให้ ผู้ รั้ง เหนือ ขน ขยะเยื่อ มูล ฝอย ไป ใน เวลา มี กำหนด โดย บัน ทก เกวียน หรือ บัน ทก เรือ ไป ทั้ง ใน คำบล ที่ นอก พระนคร ซึ่ง ได้ หา หรือ ด้วย เจ้าพนักงาน แพทย์ ศุขาภิบาล ให้ เลือ ก กำหนด แล้ว ว่า ไม่ เกิด เป็น เครื่อง เกิด ร้อน แล เป็น คำบล ที่ จะ ได้ จักการ แล ขยะเยื่อ มูล ฝอย นั้น โดย ทาง ที่ จะ ไม่ ให้ เกิด อันตราย ได้ ต่อ ไป แล มูล เฒ่า ของ ขยะเยื่อ นั้น ถ้า จะ ใช้ ให้ ใช้ ถม ที่ ลุ่ม ด้วย

มาตรา ๑๐ บรรดา ที่ ทั้งปวง ซึ่ง ใน เวลา นี้ มี กอง สิ่งโสโครก รั้ง รั้ง อยู่ นั้น ให้ เจ้าพนักงาน แพทย์ ศุขาภิบาล แนะนำ ให้ จักการ ที่ จำ เป็น บังคับ เพื่อ จะ ไม่ ให้ เป็น เหตุ เกิดโรคขึ้น ได้

มาตรา ๑๑ ให้กรมศุขาภิบาลจัดสิ่ง
สำหรับจะไว้รับผู้ปล่อย หรือของเขื่อน
ประระมดเท่า แดขยะเขือ อิมเป็นภาชนะ
เลื่อนไถ้ หรือคองอยู่ประจำที่ นพระนคร
หลาย ๆ แห่ง สำหรับไว้ทิ้งบรรดาสิ่งโส
โครกที่ ถ้าวแล้วนั้นชั่ว สมัยหนึ่ง หรือไว้
ให้มีเกวียนเดินไปทั่ว ๆ พระนครทุกวัน
เป็นกำหนด เวลาไว้ ยันทุกบรรดาสิ่งโส
โครกนั้น นำไปทิ้งยังท่าขดที่ถ้าวมาแล้ว

เมื่อมีเกวียน หรือ สิ่งสำหรับไว้รับ
ของโสโครกไว้สำหรับคน หรือที่
ท่าขดใด ในพระนครแล้ว ผู้ใดผู้หนึ่ง
เอาของโสโครกทิ้งเอง หรือใช้ให้ไป
ทิ้ง หรือยอมให้ทิ้งลงในถนนหรือที่ท่า
ขดนั้น นอกจากเกวียนหรือสิ่งสำหรับ
ไว้ทิ้งนั้นแล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้อง
มีโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า ๑๖ บาท

เว้นเสียแต่ถ้าผู้ใดผู้หนึ่ง เอาของที่
ถ้าวไว้ในมาตรา ๑๑ ข้อ ๑ นี้ทิ้งเอง หรือ
ใช้ให้ไปทิ้ง หรือยอมให้ทิ้งลงในถนน
หรือในเกวียน หรือในสิ่งสำหรับไว้รับของ
โสโครกนั้นแล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้อง
มีโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า ๑๖ บาท

มาตรา ๑๒ ข้อ ๑ ถ้าเจ้าพนักงานแพทย์
ศุขาภิบาลยื่นรายงาน ให้กรมศุขาภิบาล
จากหมายบอก ถ้าวไปยัง ผู้หนึ่งผู้ใด
ที่ทำการค้าขายทั้งโรงไม้ ช่อมส์หรือ
โรงทำงาน หรือทั้งโรงเลี้ยงสัตว์พา
หนะอย่างหนึ่ง อย่างใด มีม้า แดโค กระ
มือ เป็นต้น หรือที่เลี้ยงแกะแพะสุกรหรือ

เข็ดไถ้ในเขตพระนคร ก็คนคให้ย้าย
สิ่งโสโครกต่าง ๆ ที่เกิดจากถ้าวที่ ทำ
หรือเกิดจากที่เลี้ยงสัตว์อยู่นั้น เประมาว ๆ
ไถ้แล้ว ถ้าผู้ใดไว้รับจากหมายบอกถ้าวนั้น
ไม่กระทำตาม ผู้นั้นยอมมความผิดที่
เกี่ยว เจ้าพนักงานไม่ต้องมีรับหมายบอก
ถ้าวอีกเดือนอีก ให้สงโทษปรับผู้นั้น
วันหนึ่ง เป็นเงินไม่เกิน ๑๖ บาททุก ๆ วัน
ไป ในเวลาซึ่งไม่ทำตามอยู่นี้

ข้อ ๑ เมื่อชาวใหญ่ (เอ็นอินเนีย)
ศุขาภิบาลยื่นรายงานว่า ควรจะไว้รับ
คองผู้หนึ่งผู้ใด เพื่อทำการขมมสัตว์
ถ้าวสิ่งโสโครกอันเกิดจากสุกร หรือเกิด
จากสิงค้ำ หรือเกิดจากโรงเลี้ยงสัตว์
หรือเกิดจากเรือสวน ไบจากที่แห่งใด
แล้ว กรมศุขาภิบาล จะไว้รับเหมาะต่อ
ผู้ใด เพื่อขมของโสโครกที่ถ้าวไปจาก
ที่ของผู้หนึ่งผู้ใดก็ได้ แต่ให้มีกำหนดข้อ
สัญญาที่เหมือนกัน กับจำนวนเงินค่าจ้าง
แลเวลาที่ จะให้ แล้วเสร็จสิ้นไปอย่างใด
อย่างหนึ่งสุดแต่เสนาบดี จะเห็นควร

ตอน ๒ การจักเว็จที่ ถ้าวอุจาระแลขี้ส
สวาระของมหาชนทั่วไป

มาตรา ๑๓ ข้อ ๑ ให้กรมศุขาภิบาล
ปลุกษาพร้อมด้วยเจ้าพนักงานแพทย์กับช่าง
ใหญ่ (เอ็นอินเนีย) ให้มีเว็จที่ท่าขดอัน
สมควร สำหรับวางถ้าวถ่ายอุจาระแล
ขี้สวาระไว้โดยสะดวก ไม่เป็นที่เกิดกลิ่น
แลจกการรักษา แลชำระให้เรียบร้อย
ทุก ๆ วัน

ข้อ ๒ หนึ่งกรมศุขาภิบาลระออกใบอนุญาตให้ตั้งเวทีสำหรับมหาชน เข้า ถ้าย อจระทาม แต่ เจ้าพนักงาน จะ เห็น สม ควร ก็ไ้

มาตรา ๑๔ ข้อ ๑ ถ้า เจ้าพนักงาน แพทย์ กัยช่างใหญ่ (เอนซิน เมีย) ศุขาภิบาล มีความ เห็น ว่า เรือน ใด ตึก ใด หรือ ที่ ย่าน ใด ที่ จะ ต้อง ให้ มี เว้ ตั้ง ขึ้น ใหม่ หรือ ตั้ง เพิ่ม เติม ขึ้น อีก ใน ที่ ตึก ก่อ ก่อ เรือน ตึก หรือ ย่าน แหง ใด ๆ ให้ กรมศุขาภิบาล มี หน้ ง สือ แจ้ง ความ ไป ยัง ผู้ เจ้า ของ ที่ นั้น ๆ ให้ จัก ทำ เว้ เช่น ต้อง การ นั้น ให้ แล้ว ภาย ใน กำหนด ตาม สม ควร

ข้อ ๒ ถ้า ผู้ ใด ที่ ไ้ รับ หน้ ง สือ แจ้ง ความ ให้ จัก การ ตั้ง ที่ กล่าว แล้ว ไม่ กระ ทำ ตาม ผู้ นั้น มีความ ผิด ต้อง มี โทษ ปรียบ เชน เงิน ไม่ เกิน กว่า ๓๐ บาท แล ทั้ง ต้อง ปรีย อีก ไม่ เกิน กว่า วัน ละ ๕ บาท ทุก ๆ วัน ใน เวลา ซึ่ง ไม่ ทำ ตาม เค หมาย นั้น ด้วย

มาตรา ๑๕ ให้ เสนา ขคิ กระ ทรวง นคร ฆาต ปลูกษา พร้อม ด้วย เจ้าพนักงาน แพทย์ กัยช่าง ใหญ่ (เอนซิน เมีย) ศุขาภิบาล ทำ ข้อ บัง คับ ในการ จัก ชน อจระ ไป ทัง เพื่อ ระ ชัก ง ไม่ ให้ เท ตั้ง อจระ ลง ใน คลอง แม่น้ำ ใน รวงน้ำ แล ตาม หน ทาง ต่อ ไป

ตอน ๓ การ จัก ห้าม ต่อ ไป ใน ภาย นั ออย่า ให้ ปลูก สร้าง หรือ ซ่อม เรือน โรง ที่ จะ เปน เท ให้ บัง เกิด โรค ไ้

มาตรา ๑๖ ข้อ ๑ ถ้า ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ตึก ใด จะ ปลูก สร้าง หรือ ทำ กิ เรือน โรง ใด ๆ ภาย คลง เมื่อ ระ บค ใด ๆ พระราช ธิ หนค หน นั้น ว่า

จะ ต้อง มี หน้ ง สือ แจ้ง ความ คึก ที่ จะ ทำ ชน นั้น ไป ยัง กรมศุขาภิบาล กัย ชน แขน ทัว อย่าง อธิบาย คือ

• ประ การ ที่ ๑ ระ ทัษ ระ ถ แล ระ ทัษ พิน ชน ทำ ที่ สุก นั้น จะ กำ หนค สูง เท่า ใด

ประ การ ที่ ๒ ถ้า เรือน จะ มี เติลยง ด้วย ให้ แจ้ง ระ ทัษ พิน แล สูง เพียง ใด

ประ การ ที่ ๓ จะ จัก การ ถ้าย น้ำ เียง ไร ประ การ ที่ ๔ แขน ทัว อย่าง ก้าน นำ เรือน นั้น

จะ ทำ เชน อย่าง ไร กัย ทั้ง ข้อ อธิบาย รวย การ ที่ ระ คึก ทำ แล จะ ทำ ด้วย สิ่ง ใด ด้วย

แล ผู้ ที่ จะ ปลูก เรือน นั้น จะ ต้อง ทำ ตาม คำ สั่ง ของ กรมศุขาภิบาล ทุก สิ่ง ทก อย่าง อัน ที่ ระ ไ้ แะ นำ ให้ ปฏิบัติ ตาม พระราช กำ หนค นั้น สร้าง แล ทัง ตาม กฎ ข้อ บัง คับ ใด ๆ ซึ่ง ระ ไ้ ตั้ง ขึ้น เปน การ เนิง จาก พระราช กำ หนค เพื่อ บัง กัน ไม่ ให้ ปลูก สร้าง หรือ ต่อ เติม ตึก เรือน โรง ที่ จะ เปน อัน ทวย แล เปน ที่ ประ กอบ ให้ เกิด โรค แก่ ผู้ อยู่ หรือ แก่ เพื่ชน บ้าน ใด ได้ เติง หรือ รัป เรือน ภาย นอก จะ ไม่ งง ความ สม กัย ที่ ทาง ฉน หรือ กำ บล ที่ จะ สร้าง ชน นั้น

ข้อ ๒ คำ ที่ ว่า ปลูก สร้าง หรือ ต่อ เติม ตึก เรือน โรง นั้น ให้ เข้า ใจ าก การ เพิ่ม เติม หรือ การ เปลี่น แผลง อย่าง ใด ๆ ซึ่ง ทลต ถึง ทำ ราก ใหม่ หรือ เพิ่ม เนิง บน ใหม่ บน ราก เก่า หรือ แผลง ตึก โรง ที่ ไม่ ไ้ ทำ ไว้ สำหรับ ไ้ คน อยู่ แล เติม มา เปน ที่ ว่า รัป คน อยู่ หรือ

แปลง ตึก เรือน โรง อื่น แต่ แรก ไร่ ปลูก
ไว้ เช่น หลัง เคี้ยว ให้กลาย เป็น หลาย หลัง
มาตรา ๘๗ ถ้าการ ปลูกสร้าง ไถ ๆ
อย่าง ที่ ไร่ กล่าว แล้ว ใน มาตราข้าง บน นั้น
ลง มือ ทำ หรือ ปลูกสร้าง ขึ้น โดยไม่ ใ้
แจ้ง ความ หรือ ส่ง แผน ที่ อธิบาย ข้อความ
ตาม ที่ กล่าว แล้ว นั้น ก็ ก็ หรือ ทำ การ
ซึ่ ซึ่ นึก ต่อ ความ แะ นำ อื่น ถูก ต้อง
ด้วย กฎหมาย ซึ่ง กรม ศุขา ภิยาต ส่ง ไป
ในเวลา ไถ ๆ ก่อน สิ้น กำหนด ๓๐ วัน นับ
แต่ วัน มี จดหมาย แจ้ง ความ ไป นั้น ก็ ก็ หรือ
กระทำ การ ไถ ๆ อื่น นึก ต่อ พระ ราช
กำหนด นี้ หรือ นึก ต่อ กฎ ข้อ บัง คับ อื่น
เนื่อง ใน พระ ราช กำหนด นี้ ก็ ก็ หรือ ถ้า
จะ ทำ การ เปลี่ยน แปลง ให้ นึก ไป จาก
แบบ ทัว อย่าง แล คำ อธิบาย รายละเอียด ที่
กำหนด จะ ทำ อื่น กรม ศุขา ภิยาต ได้ ตรวจ
เห็น ชอบ ด้วย แล้ว นั้น นอกจาก ไร่ ไร่
อนุญาต ด้วย หนังสือ นั้น ก็ ก็ ผู้ ที่ ซึ่ ซึ่
ทำการ ปลูกสร้าง ตึก เรือน โรง นั้น มีความ
นึก ต้อง มี โทษ ปรึย เป็น เงิน วัน ละ ๑๐ บาท
ทุก ๆ วัน ไป กว่า จะ กระทำ การ เปลี่ยน
แปลง ให้ ถูก ต้อง หรือ ทำลาย ตึก เรือน
โรง ซึ่ง ไร่ ไร่ ไม่ ถูก ต้อง นั้น ลง เสีย
แต่ อย่าง ไร ก็ ก็ ถ้า กรม ศุขา ภิยาต
ไม่ ใ้ มี หนังสือ ออก ความ เห็น อย่าง หนึ่ง
อย่าง ใด ภายใน ๓๐ วัน ทั้ง ไร่ ไร่ แจ้ง
ความ แล ขึ้น แบบ แผน ที่ ทั้ง คำ อธิบาย
ทั้ง กล่าว มา ใน มาตรา ๘๖ แล้ว ไร่ ไร่ ปลูก
สร้าง ตึก เรือน โรง ตาม แบบ อย่าง ที่ ยึ่
ไว้ ไร่ ไร่ ไม่ มีความ นึก

มาตรา ๘๘ ห้าม ไม่ ใ้ ผู้ ไถ ๆ ปลูก
สร้าง ตึก เรือน โรง อย่าง ไถ อย่าง หนึ่ง อื่น
ลง หลัง คา หรือ ทำ ฝา ด้วย แผลก หรือ
โย ไม้ หรือ เสื่อ หรือ จาก หรือ ของ
อื่น เช่น เชื้อ ไฟ อื่น ใน ระยะ ใกล้ กว่า ๑๐ วา
จาก เรือน หลัง อื่น หรือ แดง ถนน นอก จาก
มี หนังสือ อนุญาต แต่ กรม ศุขา ภิยาต
ถ้า ผู้ ไถ ผู้ หนึ่ง ทำ ความ นึก ซึ่ ต่อ
มาตรา นี้ ต้อง มี โทษ ปรึย วัน หนึ่ง เป็น
เงิน ไม่ เกิน กึ่ง ตำลึง ทุก ๆ วัน ไป กว่า
จะ ไร่ ไร่ หรือ หลัง คา หรือ ฝา ที่ ทำ นึก ต่อ
พระ ราช กำหนด นี้ ด้วย
มาตรา ๘๙ ตึก เรือน ทุก ๆ หลัง ที่ จะ
ไร่ ไร่ ลง มือ สร้าง ใหม่ ภาย หลัง ประกาศ
ให้ ไร่ ไร่ พระ ราช กำหนด ตอน นี้ แล้ว เป็น ตึก
เรือน สำหรับ ไร่ ไร่ เช่น ไร่ ไร่ คน อยู่ ทั้ง หมก
หรือ แต่ เฉพาะ ส่วน ก็ ก็ ถ้า กรม ศุขา ภิยาต
ไม่ ใ้ อนุญาต ให้ ทำ อย่าง อื่น ไร่ ไร่ แล้ว
จะ ต้อง มี ไร่ ไร่ ระหว่าง ซึ่ ซึ่ หลัง เรือน ต่อ ตึก
เป็น บริเวณ ของ ตึก เรือน นั้น มี กำหนด กั้น
ต่อไป คือ
ถ้า ตึก เรือน สูง ไม่ มาก กว่า ๒ ชั้น ต้อง
มี ไร่ ไร่ หลัง ตึก เรือน ไม่ น้อย กว่า
๒ วา ถ้า ตึก เรือน สูง ไร่ ไร่ มาก กว่า ๒ ชั้น
ต้อง มี ไร่ ไร่ หลัง ตึก เรือน ไม่ น้อย
กว่า ๓ วา
ใน ไร่ ไร่ ที่ กล่าว แล้ว นี้ ไม่ ใ้ มี
การ ปลูกสร้าง อย่าง ไถ นอกจาก เว้
ที่ ชาย ไร่ ไร่ แล โรง มี ไร่ ไร่ ซึ่ง ไร่
ต้อง ทำ ไร่ ไร่ สูง กว่า ไร่ ไร่ เพดาน หัซง

พื้น ชั้นล่างของ ตึก เรือน นั้น แต่ที่ว่าง
นั้นต้องให้มีตลอดด้านของ ตึก เรือน (ไม่
ต้อง เสมอผนัง ตึกข้างหลังก็ได้)

ตอน ๔ การขนย้ายสิ่งใดใครก ที่
ราคาแพงให้พ้นเสีย

มาตรา ๒๐ กรมศุขาภิบาล จะต้อง
จัด การ ให้ขนย้ายสิ่งซึ่งเป็นที่ราคาแพง
แต่ซึ่งจะทำให้เกิดโรค หรืออันตราย
ได้แก่ มหาชนนั้น ไปเสียให้พ้นจาก
ถนนหลวง หรือจากที่ของเอกชนใด ๆ
ตามอำนาจหน้าที่ ของกรมศุขาภิบาล
อันต้องด้วยกฎหมาย แลถ้าจำเป็นแล้ว
ให้ฟ้องผู้กระทำผิดละเมิด ต่อมาตรา
ใด มาตราหนึ่ง ในพระราชกำหนด
ยังโรงศาลด้วย แลอีกประการหนึ่งให้
กรมศุขาภิบาล มีหน้าที่จัดรักษาถนน
ทางเท้า ทางน้ำ ระบายทาง คลอง
แลที่ใด ๆ ให้เรียบร้อยอย่าให้เกิดโรค
ใครก เบื้อง เบื้อง ให้

หมวดที่ ๓

ว่าด้วย กฎ ข้อบังคับที่ จะขยาย จังหวัด
การศุขาภิบาล
ให้กว้างขวางต่อไป

มาตรา ๒๑ ข้อ ๑ เมื่อเสนาบดีกระทรวง
มหคร ขาด ได้ประชุมปลุกษาพร้อมกัน
เจ้าพนักงานแพทย์ แลช่างใหญ่ศุขา
ภิบาลครั้งใดกำหนดไว้ ในมาตรา ๔ ของ
พระราชกำหนดนี้แล้ว ก็ให้มีอำนาจ
ตั้งกฎข้อบังคับ เพื่อเป็นประโยชน์อย่าง
ใดอย่างหนึ่ง ที่เห็นเป็นการจำเป็น สำคัญ

ที่ จะได้กระทำให้ การทั้งปวง ใน พระราช
กำหนดนี้ เป็นอันสำเร็จไปก็ดี หรือโดย
มีอำนาจแล้ว กาม พระราชบัญญัติอื่น ๆ
ก็ดี ซึ่งไม่เป็นการขัดขวาง ต่อข้อความ
ใน พระราชกำหนดนี้ หรือ พระราชกำหนด
บทอื่น ๆ ที่ ยังไม่ใช้อยู่ใน พระราช
อาณาจักรนี้ ก็ตั้งกฎข้อบังคับได้ ทุก
ประการ

ข้อ ๒ เสนาบดีกระทรวงมหคร ขาด เมื่อ
ได้ประชุมปลุกษาครั้ง เช่นว่า มา ในข้อ
บทแล้วนั้น มีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลง
แก้ไขเพิ่มเติม หรือเลิกถอนกฎข้อ
บังคับอย่างใด ๆ หรือทำกฎข้อบังคับ
มาแทนใหม่อย่างใด ๆ ที่ไม่เป็นการผิด
กี่ยวข้อความที่วางไว้ ใน พระราชกำหนด
นี้ได้ทุก ประการ

ข้อ ๓ ในเวลาที่ทำกฎข้อบังคับนั้น เสนา
บดีกระทรวงมหคร ขาด จะตั้งอัตราปรับ โทษ
ในความผิด ที่จะมีผู้กระทำขึ้น ต่อกฎ
ข้อบังคับนั้น ๆ ก็ได้ แต่ค่าปรับในความ
ผิดข้อหนึ่ง อย่าให้เกินกว่าเงิน ๔๐ บาท
หรือถ้าเป็นความผิด ยังชักขึ้นต่อข้อ
บังคับนั้นต่อ ๆ ไป ให้ลงโทษปรับ เรียง
วันได้ไม่ เกินกว่าวันละ ๒๐ บาท ในระหว่าง
เวลาที่ ยังขึ้นทำผิดอยู่นั้น

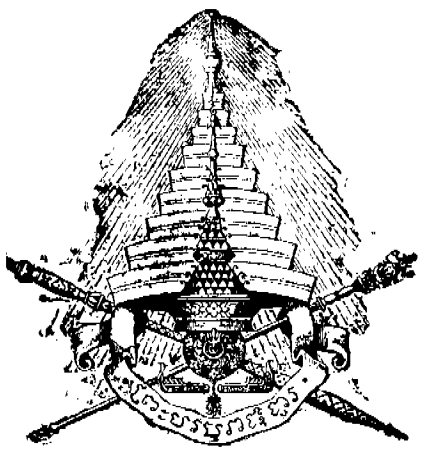
ข้อ ๔ บรรดา กฎ ข้อบังคับ ข้อความ
เปลี่ยนแปลง หรือข้อความเพิ่มเติม หรือ
ข้อความ เลิกถอน หรือข้อความ ทั้งใหม่
เปลี่ยนแปลง ข้อบังคับ ใด ๆ ก็ดี ต้องให้รับ
พระราชมาน พระบรมราชา นุญาต แลได้

ออก ประกาศ ใน คณิตชื่อ ราชกิจจานุเบกษา เลียบ ก่อน แล้ว จึง จะเป็นอันใช้ได้
 มาตรา ๒๒ เจ้าพนักงาน ช่าง ไทญ (เจมมิมเมีย) แล แพทย์ ศุขาภิบาล ต้องยื่น รายงาน เป็นคราว ๆ ต่อ เสนาบดีกระทรวง นคร ฆาต แจ้ง ด้วย ความ เจริญไป อย่างไร ของ การ จัด กรม ศุขาภิบาล แล ของ การ รักษา ความ สอาด ให้ ดี ขึ้น ใน กรุง เทพ ฯ บาง แห่ง หรือ ทั่วไป ทุก แขวง โดย อาศัย รัย ความ รู้ นอก จาก ความ ที่ ได้ เห็น แล ทด ลอง แล วั แล โดย ทั่ว สิ้น ที่ พอ จะ ได้ มี อยู่ อย่าง ไท ๆ เสนาบดี กระทรวง นคร ฆาต ต้อง ทำ ความ เห็น ใน การ ที่ จะ คิด ขยาย จังหวัด จัด การ ศุขาภิบาล ขึ้น ทั่ว เกล็ด ฯ ถวาย เพื่อ พระ ราช ทาน พระ บรม ราช านุญาต ให้ จัด การ แผล ทั่ว ว่าง ก่อ ไป ทั่ว พระ นคร นั้น ด้วย

หมวดที่ ๔

ว่า ด้วย ข้อ ความ เบ็ด เด็ด

มาตรา ๒๓ พระราชกำหนดนี้ ให้เรียกชื่อว่า “พระราชกำหนด ศุขาภิบาล กรุง เทพ ฯ รัตน โกสินทร ศก ๑๑๖” ข้อ ความ ใน มาตรา ทั้ง หลาย เว้น ไว้ แต่ มาตรา ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๖, ๑๗, ๑๘, แล ๑๙ รวม ๘ มาตรา นแล้ว ให้ ใช้ เมื่อ ได้ ประกาศ ใน ราชกิจจานุเบกษา แต่ การ ที่ จะ ใช้ ตาม ความ ใน มาตรา ที่ ยก เว้น ไว้ ใน คำ บล หนึ่ง คำ บล ไท หรือ ทั่ว ไป ทั้ง แขวง กรุง เทพ ฯ นั้น จะ ได้ ประกาศ ใน ราชกิจจานุเบกษา ได้ ทั่ว ว่าง ก่อ ไป ใน ภาย หน้า

ประกาศ

ตั้งเจ้าพนักงานกรมศุขาภิบาล

มี พระราชเสาวนีย์ สมเด็จ พระนาง เจ้า พระบรมราชินีนาถ ซึ่ง สำ เร็จ ราชการ แผ่นดิน ต่าง พระองค์ ดำ รัส เห็น เกล็ด ฯ สั่ง ว่า พระราช กำหนด ศุขาภิบาล กรุง เทพ ฯ รัตน โกสินทร ศก ๑๑๖ นั้น ได้ ทรง พระกรุณา โปรด เกล็ด ฯ ให้ ทั่ว ว่าง เมื่อ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๖ แล้ว ควร ตั้ง กรม ศุขาภิบาล ขึ้น จัด การ ตาม พระราชกำหนด สืบ ไป จึง ทรง พระกรุณา โปรด เกล็ด ฯ พระราชทาน พระราช านุญาต ให้ ตั้ง ทอด เทอร์ บั เซช. ใน คิง เกล รัย ราชการ ตำแหน่ง แพทย์ ศุขาภิบาล แล ให้ ตั้ง กับ ทัณ เย คา ของ รัย ราชการ ตำแหน่ง ช่าง ไทญ ศุขาภิบาล ใน กระทรวง นคร ฆาต ตาม ตำแหน่ง ใน พระราชกำหนด ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๖ เป็น วันที่ ๑๐๖๐๓ ใน รัชกาล รัช ษัตริย์ นี้

(ลง พระนาม) นเรศวร วรฤทธิ
 เสนาบดี กระทรวง นคร ฆาต
 รัย พระราชเสาวนีย์